



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gegužės 23 d.
(OR. en)

9675/23

SPACE 23
CFSP/PESC 754
CSDP/PSDC 405
TRANS 202

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2023 m. gegužės 23 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8962/23

Dalykas: Sąžiningas ir tvarus kosmoso naudojimas
- Tarybos išvados (patvirtintos 2023 m. gegužės 23 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2023 m. gegužės 23 d. įvykusiame 3949-ame posėdyje Tarybos priimtos Tarybos išvados dėl sąžiningo ir tvaraus kosmoso naudojimo.

Tarybos išvados dėl sąžiningo ir tvaraus kosmoso naudojimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

- A. 2022 m. birželio 10 d. Tarybos išvadas dėl ES kosmoso eismo valdymo požiūrio¹, kuriose siūloma 2022 m. vasario 15 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrame komunikate „ES kosmoso eismo valdymo požiūris. ES indėlis sprendžiant pasaulinį uždavinį“² pateikta darbine kosmoso eismo valdymo (KEV) apibrėžtimi remtis vykdant darbą ES lygmeniu ir rengiant ES pasiūlymus tarptautinėms diskusijoms;
- B. 2021 m. lapkričio 4 d. pirmininkaujančios valstybės narės pranešimą dėl KEV³, kaip atliktą užduotį pagal Tarybos patvirtintas veiksmų gaires, kurioje pabrėžiamas poreikis parengti ES požiūrį į KEV, atsižvelgiant į valstybių narių kompetencijas ir jų ketinimą likti atsakingomis už KEV taisyklių rengimą, priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą, laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo;
- C. ES bendrą indėlį įgyvendinant JT Kosminės erdvės taikaus naudojimo komiteto gaires dėl veiklos kosminėje erdvėje ilgalaikio tvarumo⁴;

¹ Dok. 10071/22.

² Dok. JOIN(2022) 4.

³ Dok. 13407/21 + COR1.

⁴ Dokumentas A/AC.105/C.1/2023/CRP.12 pateikiamas adresu https://www.unoosa.org/res/oosadoc/data/documents/2023/aac_105c_12023crp/aac_105c_12023crp_12_0_html/AC105_C1_2023_CRP12E.pdf

1. PRIPAŽĮSTA, kad kosmosas yra bendri pasauliniai ištekliai, kuriuos be jokios diskriminacijos, lygybės pagrindu ir pagal tarptautinę teisę gali laisvai tyrinėti ir naudoti visos valstybės⁵; ir AKCENTUOJA teisę į laisvą, sąžiningą ir taikų naudojimąsi kosmosu ir patekimą į jį visų tautų labui, nepriklausomai nuo jų ekonominio ar mokslinio išsivystymo laipsnio ar jų kosmoso pajėgumų lygio; PABRĖŽIA, kad sąžiningas ir tvarus kosmoso naudojimas turėtų atitikti dabarties poreikius nepakenkiant būsimų kartų gebėjimui tenkinti savo pačių poreikius;
2. PRIPAŽĮSTA, kad kosmoso technologijos, duomenys ir paslaugos tapo nepakeičiami kasdieniame europiečių gyvenime, taigi tapo technologinės plėtros ir inovacijų varomosiomis jėgomis, kuriančiomis darbo vietų galimybes ir skatinančiomis ekonomikos augimą, didinančiomis Europos konkurencingumą, remiančiomis žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, apsaugančiomis ES ir jos piliečius ir stiprinančiomis ES atsparumą bei saugumą;
3. PRIPAŽĮSTA, kad tam tikros palydovinės orbitos, ypač žemosios Žemės orbitos (LEO), sparčiai tampa perpildyta ir pavojinga sritimi, nes joje daugėja kosminių objektų, pvz., šiukšlių ir palydovų, įskaitant negalinčius manevruoti objektus, kurie skrieja orbitomis labai dideliais greičiais, todėl kyla pavojus esamoms ir būsimoms galimybėms naudotis kosmosu ir į jį patekti; PRIMENA, kad beprecedentis objektų skaičius kosmose sparčiai auga ir kelia tiesioginį pavojų saugiam bei tvariam eismui orbitoje bei veiklai kosmose; PABRĖŽIA, kad esamomis sąlygomis būsima veikla kosmose dar labiau padidins šiukšlių kiekį; ir ATKREIPIA DĖMESĮ į palydovų stebėsenos ir kosminių šiukšlių stebėsenos bei susidūrimų išvengimo pajėgumų svarbą, taip pat užtikrinant saugų patekimą į kosmosą ir grįžimą iš jo;
4. RAGINDAMA valstybes nares ir Komisiją puoselėti klimato kaitos švelninimo priemonių įgyvendinimą siekiant ateityje kuo labiau sumažinti kosminių šiukšlių kiekį ir skatinti šiukšlių šalinimo mokslinių tyrimų veiklą, kad būtų galima valdyti esamą šiukšlių kiekį, kartu didinant Europos konkurencingumą;

⁵ Visų pirma 1967 m. sausio 27 d. Sutartis dėl valstybių veiklos tyrinėjant ir naudojant kosminę erdvę, įskaitant Mėnulį ir kitus dangaus kūnus, principų.

5. PATVIRTINA, kad tokie veiksniai kaip sauga, saugumas ir tvarumas yra esminiai, kad būtų užtikrintas „sąžiningas ir tvarus kosmoso naudojimas“; PAKARTOJA ES požiūrį į KEV potencialą ir svarbą, laikantis Tarybos išvadų dėl ES KEV požiūrio; PALANKIAI VERTINA pajėgumų stiprinimą pasitelkiant ES kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST) konsorciumo indėlį ir naujai suformuotą ES SST partnerystę, bendradarbiaujant su ES kosmoso programos agentūra, taip pat tokias iniciatyvas kaip bendradarbiavimas pasauliniu lygmeniu, kuriomis siekiama užtikrinti saugų, apsaugotą ir tvarų kosmoso naudojimą;
6. SKATINA Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, su vyriausiuoju įgaliotiniu, išnagrinėti reikalavimus, kuriais būtų užtikrinta saugi, apsaugota ir tvari veikla kosmose, kai aktualu, atsižvelgiant į saugumo ir gynybos aspektus, kurių turėtų laikytis visi palydovinių paslaugų teikėjai, teikiantys paslaugas ES ir jos piliečiams, kartu didinant Europos konkurencingumą, be kita ko, pasitelkiant valstybių narių dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir gebėjimų stiprinimo veiklą;
7. PRAŠO Komisijos keistis nuomonėmis su valstybėmis narėmis ir išnagrinėti skatinamąsias priemones, kuriomis palydovinių paslaugų teikėjai būtų skatinami naudotis teisiškai neprivalomomis priemonėmis, parengtomis nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu, siekiant puoselėti tvarų kosmoso naudojimą;
8. PRAŠO valstybių narių ir Komisijos keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su paleidimo licencijų išdavimu, saugos procedūromis ir su priemonėmis, kuriomis siekiama užtikrinti tvarų kosmoso naudojimą pagal nacionalinės kosmoso teisės aktus, siekiant nustatyti nuoseklius ES valstybių narių tarpusavio požiūrius, be kita ko, remiantis priemonių rinkiniu, numatytu bendrame komunikate „ES kosmoso eismo valdymo požiūris. ES indėlis sprendžiant pasaulinį uždavinį“;

9. PRIPAŽĮSTA, kad privalu atsižvelgti į šviesinės taršos ir elektromagnetinių trukdžių, visų pirma iš palydovų konsteliacijų, padarinius ir diegti švelninimo priemones siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį astronominiams stebėjimams bei moksliniams tyrimams visame pasaulyje; PALANKIAI VERTINA Jungtinių Tautų Kosminės erdvės taikaus naudojimo komiteto (JT COPUOS) pastangas šiuo atžvilgiu;
10. PRIPAŽĮSTA kosmoso meteorologinių reiškinių pavojų kosmoso infrastruktūrai ir paslaugoms bei ypatingos svarbos antžeminei infrastruktūrai; ir RAGINA Komisiją toliau vystyti kosmoso meteorologines paslaugas, kaip numatyta Kosmoso reglamente, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir Europos kosmoso agentūra;
11. PABRĖŽIA, kad dažniai, naudojami kosmosu grindžiamoms paslaugoms ir kosmoso veiklai, yra ribotas gamtos išteklius ir jie turi būti naudojami racionaliai, efektyviai bei ekonomiškai; ir SKATINA valstybės nares valdyti dažnių licencijavimą taip, kad būtų remiamas sąžiningas ir tvarus kosmoso naudojimas;
12. RAGINA valstybės nares ir Komisiją toliau įgyvendinti 21 savanorišką gairę dėl veiklos kosminėje erdvėje ilgalaikio tvarumo; SKATINA Komisiją ir vyriausiąjį įgaliotinį kartu su valstybėmis narėmis laikytis suderinto ir koordinuoto požiūrio į tai, kaip užtikrinti, kad šios gairės būtų įgyvendinamos veiksmingai, be kita ko, ES kosmoso programoje ir kartu atsižvelgiant į valstybių narių kompetencijas, kad būtų parengtas toks europinis požiūris, kuris būtų tvarus ilguoju laikotarpiu; visų pirma MANO, kad esamas reikalavimas saugiai pašalinti palydovus praėjus 25 metams nuo gyvavimo ciklo pabaigos turėtų būti iš naujo įvertintas; ir PRAŠO Komisijos pateikti pasiūlymų dėl reikalavimų, kuriuos valstybės narės aptartų, kad būtų užtikrintas tvarumas, ir kuriuos valstybės narės ir Europos išorės veiksmų tarnyba galėtų, kai taikytina, pristatyti atitinkamuose tarptautiniams forumuose;

13. SKATINA Komisiją daryti būtinus žingsnius, kad, kai tinkama, Sąjunga paskelbtų, jog ES priiima teises ir pareigas pagal Susitarimą dėl gelbėjimo, Konvenciją dėl atsakomybės ir Registracijos konvenciją pagal Jungtinių Tautų sutartis ir konvencijas dėl kosminės erdvės;
 14. PRAŠO Komisijos ir valstybių narių stengtis, kad gairės būtų įgyvendinamos pasauliniu mastu ir todėl būtų galima užtikrinti saugų ir tvarų kosmoso naudojimą, atsižvelgiant į JT COPUOS ir jo pakomitečių darbą; ir PRIPAŽIŠTA, kad reikia toliau daugiašaliu lygmeniu propaguoti kosmoso saugos, apsaugos ir tvarumo išsaugojimą.
-